

Κύριοι Υπουργοί

Αγαπητές συναδέλφισσες

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Δήμαρχοι, Αντιδήμαρχοι, Δημοτικοί σύμβουλοι,

Κυρίες και Κύριοι,

Στην Αρχαία Ρώμη, ένας από τους μεγαλύτερους ρήτορες, ο Κάτων ο Πρεσβύτερος, κάθε φορά έκλεινε τις ομιλίες του, όποιο και αν ήταν το θέμα, με την φράση «Και η Καρχηδόνα πρέπει να τελειώσει»

Ήθελε να δηλώσει ότι ό,τι και να συζητήσουν την περίοδο εκείνη ήταν μάταιο αν δεν έλυναν το θέμα με το μεγαλύτερο εχθρό της Ρώμης, την Καρχηδόνα.

Και εγώ σήμερα θα ήθελα να πω πως για ότι και να συζητάμε, μπορεί να είναι χρήσιμο, μπορεί να είναι απαραίτητο, αλλά τελικά δεν έχουμε καμία άλλη προοπτική αν δεν αντιμετωπίσουμε την μεγαλύτερη εικόνα, ότι η χώρα μας αποτελεί ένα ευρωπαϊκό παράδοξο και αυτό είναι ότι η Ελληνική Αυτοδιοίκηση είναι η πιο αδύναμη, η πιο ανίσχυρη σε όλη την Ευρώπη.

Ένα μόνο νούμερο είναι αρκετό, στην Ελλάδα η τοπική αυτοδιοίκηση απορροφά το 3% του ΑΕΠ της, όταν ο μέσος όρος

στην Ευρώπη είναι 10%. Δηλαδή 3 φορές λιγότερα χρήματα από ότι δίνονται στην Τοπική Αυτοδιοίκηση στην Ευρώπη!

Εννοιες βασικές στη λειτουργία της Ευρώπης όπως η φορολογική αυτονομία, η αρχή της επικουρικότητας, της αμοιβαιότητας, παραμένουν κενό γράμμα στην Ελλάδα.

Ακόμη και τα τελευταία κάστρα του συγκεντρωτισμού πέφτουν στην Ευρώπη.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα η Γαλλία όπου από τη δεκαετία του '80 ήδη, έχει ξεκινήσει ένα ευρύτατο πρόγραμμα αποκέντρωσης, με συνταγματική κατοχύρωση και ένα σταθερό πρόγραμμα μεταβίβασης αρμοδιοτήτων.

Η Κομισιόν πρόσφατα, έστειλε ένα πολύ σαφές μήνυμα στις κυβερνήσεις των κρατών μελών. Επισήμανε ότι η τοπική αυτοδιοίκηση θα πρέπει να συμπεριληφθεί στην κατάρτιση των εθνικών αναπτυξιακών σχεδίων για την επόμενη μέρα. Από την αρχή και με ισότιμο ρόλο, και όχι εκ των υστέρων, σε ρόλο κομπάρσων, όπως συνέβη δυστυχώς στο παρελθόν στην Ελλάδα.

Χαιρετίζουμε προφανώς την ανακοίνωση του Υπουργού Επικρατείας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, κ. Πιερρακάκη για την χρηματοδότηση του ψηφιακού μετασχηματισμού των Δήμων.

Και αυτή είναι βεβαίως μια μόνιμη ανοιχτή συζήτηση που έχουμε και στην Επιτροπή Περιφερειών στην οποία έχω την τιμή να μετέχω.

Παραμένει ζητούμενο λοιπόν, η μεγάλη αλλαγή στην αρχιτεκτονική του Ελληνικού κράτους. Μια αλλαγή που θα κάνει την αυτοδιοίκηση, ένα βασικό πυλώνα του νέου ελληνικού κράτους, όπως συμβαίνει στην Ευρώπη και σε όλο τον ανεπτυγμένο κόσμο. Άλλωστε, την αποκέντρωση την επιβάλλουν και οι ελληνικές παραγωγικές συνθήκες.

Η τοπική αυτοδιοίκηση δεν μπορεί να απουσιάζει από την υπόθεση της αλλαγής του παραγωγικού μοντέλου της χώρας, της αναβάθμισης της παιδείας και της υγείας, της κοινωνικής πολιτικής, των Smart Cities , καθώς και σε άλλα πεδία.

Όλοι πλέον γνωρίζουν ότι μπαίνουμε παγκόσμια στην εποχή των μητροπόλεων και των μητροπολιτικών περιοχών.

Αυτό, βεβαίως, σημαίνει συγκέντρωση πληθυσμού χρήσεων και λειτουργιών αλλά και αποκέντρωση από το συγκεντρωτικό κράτος.

Εμείς χάσαμε το στοίχημα των μητροπολιτικών περιοχών, ήδη από τη δεκαετία του '50.

Αντί να έχουμε 10 – 15 ισχυρά μητροπολιτικά κέντρα με οικονομίες εξειδικευμένες, φτιάξαμε μια τεράστια πρωτεύουσα που ούτε αυτή λειτούργησε μητροπολιτικά.

Θα συνεχίσουμε έτσι;

Κατ' αρχάς, χρειαζόμαστε νέους πόρους που μπορούν να προκύψουν μέσα από τη φορολογική αποκέντρωση. Η αποκέντρωση, για παράδειγμα του ΕΝΦΙΑ, θα μπορούσε να είναι ένα πρώτο βήμα. Χρειαζόμαστε επίσης, μία διεύρυνση των δυνατοτήτων που μας δίνει το θεσμικό πλαίσιο, όπως και απλούστευση του νομικού πλαισίου. Από εκεί και ύστερα είναι δουλειά και ευθύνη του κάθε δήμαρχου, της κάθε διοίκησης, να αναλάβει τις δέουσες πρωτοβουλίες. Πρέπει να υπάρξουν αναπτυξιακά σχέδια σε κάθε Δήμο, πρέπει να υπάρξουν συμπράξεις, ώστε να αναδειχθούν τα τοπικά αναπτυξιακά πλεονεκτήματα, που ευτυχώς διαθέτει σε αφθονία η χώρα μας.

Προφανώς και επειδή δεν έχουμε αντιμετωπίσει ακόμη το μείζον αυτό δεν σημαίνει ότι η ΚΕΔΕ και συνολικά ο κόσμος της αυτοδιοίκησης δεν πρέπει να δίνει καθημερινά αγώνες για να βελτιώσει την θέση της και τα εργαλεία που διαθέτει .

Όπως πολύ σωστά έχει πολλές φορές επισημάνει ο πρόεδρος της ΚΕΔΕ Δημήτρης Παπαστεργίου, αυτό το διάστημα οφείλουμε να εκμεταλλευτούμε μια νέα συγκυρία όπως αυτή

προκύπτει από τις νέες κατευθύνσεις βιώσιμης ανάπτυξης από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα γνωστά χρηματοδοτικά εργαλεία όπως το Αντώνης Τρίτσης, το Ταμείο Ανάκαμψης, τις ΒΑΑ – ΟΧΕ και το ΕΣΠΑ.

Επιτέλους πρέπει να γίνει πράξη ένα τελικό, καθαρό, διάφανο ξεκαθάρισμα αρμοδιοτήτων ανάμεσα στη Κεντρική Διοίκηση, των δυσλειτουργικών (το λέω ευγενικά) Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και των Δήμων και μέσα από το ξεκαθάρισμα να προχωρήσουμε στην απλοποίηση διαδικασιών και νομοθετημάτων-κανονιστικών διατάξεων.

Ήταν από τις ευχάριστες ανακοινώσεις του Υπουργού Εσωτερικών κ. Βορίδη, ότι θα προχωρήσει, το ξεκαθάρισμα των αρμοδιοτήτων. Περιμένουμε τις πράξεις.

Η ΚΕΔΕ έχει δώσει στο Υπουργείο ολοκληρωμένη πρόταση αναδιάρθρωσης αρμοδιοτήτων.

Επιτέλους με τα αυτονόητα πρέπει να τελειώνουμε, να πιάσουμε τα μεγάλα. Τις μεγάλες θεσμικές αλλαγές που χρειάζονται.

Επιτέλους να πάμε σε ένα νέο Χάρτη Ολικής Διοίκησης με ξεκάθαρο πλαίσιο και ευθύνες.

Η αύξηση των ΚΑΠ να γίνει με ένα νέο καθαρό δίκαιο και αναπτυξιακό πλαίσιο κατανομής πόρων.

Να δούμε ξανά το πλαίσιο αμοιβών και κινήτρων για τους αιρετούς που λαμβάνουν θέσεις ευθύνης από το Δήμαρχο και τα νομικά πρόσωπα.

Δεν είναι δυνατόν να μας αφήνει το κράτος εκτεθειμένους – παρίες – του πολιτικού συστήματος.

Γνωρίζουμε όλοι ότι πρόκειται για μία απασχόληση χωρίς ωράρια, γεμάτη ευθύνες.

Χαιρόμαστε που η ψηφιοποίηση των Δήμων και των δημοτικών υπηρεσιών έγινε προτεραιότητα για την κυβέρνηση, αφού αποτελούμε καθημερινά υποδοχείς εκατομμυρίων αιτημάτων και παρέχουμε αντίστοιχες υπηρεσίες.

Επίσης όμως προτεραιότητα και η μετάβαση στο μοντέλο της κυκλικής οικονομίας.

Η κινητικότητα πρέπει να γίνεται μόνο από Δήμο σε Δήμο χωρίς παρεκκλίσεις.

Να θεσμοθετηθεί η εντοπιότητα σε προσλήψεις ΔΕΥΑ και ΦΟΔΣΑ.

Η Δημοτική Αστυνομία μπορεί να παίξει σημαντικό ρόλο όταν είναι επαρκώς στελεχωμένη.

Μεγαλύτερη θωράκιση των Δήμων έναντι των εταιριών που αναπτύσσουν δίκτυα εντός των πόλεων, διαλύοντας τα ασφατικά μας και ειδικό πρόγραμμα χρηματοδότησης.

Διεκδικούμε απεμπλοκή μας από την υποχρέωση συντήρησης των τμημάτων επαρχιακών οδών που είναι μέσα στις πόλεις μας, τα οποία μας φορτώθηκαν το 2013 χωρίς ποτέ να έρθουν οι σχετικοί πόροι, ενώ το κόστος συντήρησης είναι τεράστιο.

Και τέλος, υπάρχει η πρόκληση του Ταμείου Ανάκαμψης αλλά και του ΕΣΠΑ όπως και του Προγράμματος Τρίτσης, που οφείλουν να περάσουν και μέσα από τους δήμους της χώρας.

Είναι η μεγάλη ευκαιρία για εμάς και για την χώρα γιατί έτσι

- Θα αλλάξουμε το παραγωγικό μας μοντέλο
- Θα διαδώσουμε τις επενδυτικές προοπτικές σε όλη τη χώρα σύμφωνα με τα πλεονεκτήματα κάθε περιοχής και όχι μόνο στα αστικά κέντρα
- Θα πολλαπλασιάσουμε τη διαθέσιμη χρηματοδότηση.

Ειδικά για το Ταμείο Ανάκαμψης, το οποίο θυμίζω ότι είναι εμπροσθοβαρές, είμαστε ΔΥΣΤΥΧΩΣ στο σημείο εκκίνησης, με την ΚΕΔΕ να έχει υποβάλει τις προτάσεις της από το καλοκαίρι του 2020.

Απαραίτητη και επαρκής προϋπόθεση για να συμβούν όλα τα παραπάνω είναι η ύπαρξη τεχνικής βοήθειας όσο γίνεται πιο κοντά στους Δήμους.

Ενώνοντας τις δυνατότητες που μας δίνουν, μπορούμε να δημιουργήσουμε τα επόμενα δύο χρόνια σε τοπικό επίπεδο, ισχυρές μονάδες μηχανικών, οικονομολόγων και άλλου απαιτούμενου προσωπικού, οι οποίες θα βρίσκονται στην πρωτεύουσα κάθε περιφερειακής ενότητας έτοιμες να βοηθήσουν τους -μικρούς κυρίως- Δήμους.

Όσο και να μην το έχουμε καταλάβει, η επιτυχία των τριών μεγάλων εργαλείων ανάπτυξης θα κριθεί από κάτι τόσο απλό, δεδομένου ότι η εξωτερική βοήθεια μέσω τεχνικών συμβούλων είναι θεμιτή, αλλά οι διαδικασίες ανάθεσης και/ή δημοπρασίας, αν και απλοποιήθηκαν από το νόμο 4782, παραμένουν πρόβλημα.

Κλείνω την παρέμβαση μου μιλώντας για τον δικό μας ρόλο , ως ΚΕΔΕ .

Έχουμε χρέος εμείς οι ίδιοι να αναβαθμίσουμε πολιτικά και επικοινωνιακά τον ρόλο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην χώρα μας .

Πρέπει οι πολίτες της χώρας και το πολιτικό σύστημα να αντιληφθούν το έργο και την δυναμική του θεσμού που υπηρετούμε.

Οφείλουμε λοιπόν με κατάλληλο πρόγραμμα να βγούμε προς τα έξω ,προς την κοινωνία και να προβάλλουμε αυτά που εμείς

θεωρούμε αυτονόητα και κάνουμε το θέμα της αυτοδιοίκησης προτεραιότητα στην δημόσια ατζέντα.

Και να συνεχίσουμε να δείχνουμε έμπρακτα το θετικό ρόλο που έχουμε στις τοπικές υποθέσεις προβάλλοντας τις καλές μας πρακτικές και τα επιτυχημένα προγράμματά μας.

Και αυτό δεν θα το κάνει κάποιος άλλος για εμάς .

Εμείς πρέπει να το κάνουμε.

Τον δρόμο προς την Ευρώπη της αποκέντρωσης, τον δρόμο προς τον ουσιαστικό εκσυγχρονισμό του Ελληνικού κράτους είμαστε εμείς που πρέπει να το δείξουμε και είμαστε εμείς που πρέπει να τον επιβάλλουμε.